

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 9.11.2005
COM(2005) 562 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Γνώμη της Επιτροπής σχετικά με την αίτηση προσχώρησης της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση

{SEC(2005) 1425}
{SEC(2005) 1429}

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

α) Πρόλογος

Μετά την αίτηση προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την οποία υπέβαλε η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας στις 22 Μαρτίου 2004, το Συμβούλιο Υπουργών ζήτησε από την Επιτροπή, στις 17 Μαΐου 2004, να υποβάλει τη γνώμη της σχετικά με την αίτηση αυτή, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 49 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση: «Κάθε ευρωπαϊκό κράτος το οποίο σέβεται τις αρχές που καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 μπορεί να ζητήσει να γίνει μέλος της Ένωσης. Απευθύνει την αίτησή του στο Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα, αφού ζητήσει τη γνώμη της Επιτροπής και μετά από σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών από τα οποία απαρτίζεται.»

Το άρθρο 6 παράγραφος 1 ορίζει τα εξής: «Η Ένωση βασίζεται στις αρχές της ελευθερίας, της δημοκρατίας, του σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, καθώς και του κράτους δικαίου, αρχές οι οποίες είναι κοινές για όλα τα κράτη μέλη.»

Αυτό είναι το νομικό πλαίσιο εντός του οποίου η Επιτροπή υποβάλλει την παρούσα γνώμη.

Η αίτηση προσχώρησης της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας εντάσσεται στο πλαίσιο μιας ιστορικής πορείας, στην οποία οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων αφήνουν πίσω τους την πολιτική κρίση της περιοχής τους και στρέφονται προς την κατεύθυνση της συμμετοχής τους σ' ένα χώρο ειρήνης, σταθερότητας και ευημερίας, τον οποίο δημιούργησε η Ένωση. Στο «Θεματολόγιο της Θεσσαλονίκης για τα Δυτικά Βαλκάνια», το οποίο εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου 2003, η ΕΕ τονίζει ότι *«ο ρυθμός της πορείας των χωρών των δυτικών Βαλκανίων προς την ΕΕ βρίσκεται στα χέρια της κάθε μιας και θα εξαρτηθεί από την ιδιαίτερη ικανότητά της να υλοποιήσει μεταρρυθμίσεις, ανταποκρινόμενη στα κριτήρια που έθεσε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης το 1993 και στους όρους που τέθηκαν για τη διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης»*.

Στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κοπεγχάγης, τον Ιούνιο του 1993, αναφέρεται ότι:

"Οι συνδεδεμένες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης που το επιθυμούν θα γίνουν μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η προσχώρηση θα πραγματοποιηθεί από τη στιγμή που μία συνδεδεμένη χώρα θα είναι ικανή να αναλάβει τις υποχρεώσεις του μέλους, δηλαδή εφόσον πληροί τις απαιτούμενες οικονομικές και πολιτικές προϋποθέσεις.

Για την προσχώρηση απαιτούνται τα εξής:

- η υποψήφια χώρα να έχει επιτύχει θεσμική σταθερότητα που να εγγυάται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων·
- η ύπαρξη μιας λειτουργούσας οικονομίας της αγοράς καθώς και η ικανότητα αντιμετώπισης των ανταγωνιστικών πιέσεων και των δυνάμεων της αγοράς στο εσωτερικό της Ένωσης·

- η ικανότητα ανάληψης των υποχρεώσεων του μέλους, καθώς και η προσήλωση στους στόχους της πολιτικής, οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

Η ικανότητα της Ένωσης να απορροφά νέα μέλη, χωρίς να επηρεάζεται ο ρυθμός ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, έχει επίσης ιδιαίτερη σημασία, προς το συμφέρον τόσο της Ένωσης όσο και των υπονήφιων χωρών."

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Μαδρίτης, του Δεκεμβρίου 1995, αναφέρθηκε στην ανάγκη «δημιουργίας των προϋποθέσεων για τη βαθμιαία, αρμονική ολοκλήρωση των αιτουσών χωρών, ιδίως μέσω της ανάπτυξης της οικονομίας της αγοράς, της αναπροσαρμογής της διοικητικής τους δομής και της δημιουργίας ενός σταθερού οικονομικού και νομισματικού περιβάλλοντος».

Μεταξύ των όρων της Διαδικασίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης (ΔΣΣ), οι οποίοι καθορίστηκαν από το Συμβούλιο στις 29 Απριλίου 1997, ήταν η συνεργασία με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την Πρώην Γιουγκοσλαβία (ICTY) και η περιφερειακή συνεργασία. Οι όροι αυτοί αποτελούν θεμελιώδες στοιχείο της ΔΣΣ και ανασπόπαστο μέρος της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης με την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, η οποία ετέθη σε ισχύ τον Απρίλιο του 2004.

Στη γνώμη της, συνεπώς, η Επιτροπή εξετάζει την αίτηση της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας με βάση την ικανότητα της χώρας αυτής να ανταποκριθεί στα κριτήρια που όρισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης το 1993 και στους όρους που συνδέονται με τη ΔΣΣ, και κυρίως εκείνους που τέθηκαν από το Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 29ης Απριλίου 1997.

Η μέθοδος που εφαρμόστηκε για την προετοιμασία της παρούσας γνώμης είναι η ίδια με εκείνη που χρησιμοποιήθηκε στις προηγούμενες γνώμες. Η Επιτροπή ανέλυσε τόσο την παρούσα κατάσταση όσο και τις μεσοπρόθεσμες προοπτικές. Για τους σκοπούς της παρούσας γνώμης, και χωρίς αυτό να προδικάζει τη μελλοντική ημερομηνία προσχώρησης, οι μεσοπρόθεσμες προοπτικές ορίστηκαν σε πέντε έτη. Κατά την κατάρτιση της σύστασης σχετικά με την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, η Επιτροπή έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στη σημερινή ικανότητα της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας να ανταποκριθεί στα πολιτικά κριτήρια.

Η έκθεση που περιέχει τη λεπτομερή ανάλυση στην οποία βασίζεται η παρούσα γνώμη δημοσιεύεται ξεχωριστά (*Αναλυτική Έκθεση για τη Γνώμη σχετικά με την αίτηση προσχώρησης της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας στην ΕΕ*).

β) Σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας

Η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, η οποία ήταν το νοτιότερο τμήμα της πρώην Σοσιαλιστικής Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας και αριθμεί 2 εκατομμύρια κατοίκους, απέκτησε την ανεξαρτησία της το Νοέμβριο του 1991. Η χώρα έχει συνάψει συμβατικές σχέσεις με τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες από το 1996. Το 1997 υπέγραψε συμφωνία συνεργασίας καθώς και συμφωνίες στον εμπορικό και κλωστοϋφαντουργικό τομέα, οι οποίες τέθηκαν σε ισχύ το 1998. Η Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης υπεγράφη τον Απρίλιο του 2001 και άρχισε να ισχύει την 1η Απριλίου 2004.

Η κυριότερη απειλή για την πολιτική σταθερότητα της χώρας, μετά την απόκτηση της ανεξαρτησίας της, υπήρξε η κρίση του 2001. Η συμφωνία-πλαίσιο της Οχρίδας, που υπεγράφη στις 13 Αυγούστου 2001, και η βούληση που επέδειξαν οι κυβερνήσεις της χώρας από το 2001, επέτρεψαν την επάνοδο στη σταθερότητα. Η συμφωνία-πλαίσιο απαιτούσε την υλοποίηση ενός ευρέος νομοθετικού προγράμματος, το οποίο ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2005. Η κυβέρνηση προβαίνει επί του παρόντος στην αποτελεσματική εφαρμογή του νέου νομοθετικού πλαισίου, το οποίο θα ενισχύσει περαιτέρω το κλίμα εμπιστοσύνης και σταθερότητας στη χώρα και θα διαμορφώσει ένα ολοένα ευνοϊκότερο περιβάλλον για την ενσωμάτωση στην ΕΕ.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση υποστηρίζει συνεχώς τη διαδικασία αυτή. Η βούληση της ΕΕ όσον αφορά την ειρήνη και σταθερότητα της χώρας φαίνεται και από τη στρατιωτική αποστολή “Concordia”, η οποία αντικατέστησε τις αποστολές του ΝΑΤΟ, από το Μάρτιο έως το Δεκέμβριο του 2003. Μετά την απόφαση που ελήφθη το Σεπτέμβριο του 2003, κατόπιν αιτήματος της κυβέρνησης, η ΕΕ έστειλε το Δεκέμβριο του ιδίου έτους αστυνομική αποστολή, την “EUROPOL Proxima”. Η εν λόγω αποστολή έλαβε την εντολή να στηρίζει την επιβολή του νόμου και της τάξης καθώς και την αναμόρφωση της αστυνομίας. Η σημερινή εντολή της “EUROPOL Proxima” λήγει στις 15 Δεκεμβρίου 2005. Επίσης, η Αποστολή Παρατηρητών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι παρούσα στη χώρα από το 2001, στο πλαίσιο συμφωνίας που είχε συναφθεί τον Αύγουστο του 2001.

Η Επιτροπή στηρίζει οικονομικά την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας στις προσπάθειες που καταβάλλει η τελευταία στον τομέα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, ενώ προτίθεται να δώσει ιδιαίτερη έμφαση σε μέτρα για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που διαπιστώθηκαν στο πλαίσιο της παρούσας γνώμης. Επίσης, έχουν εγκριθεί εθνικά ετήσια προγράμματα CARDS ύψους 51 εκατ. ευρώ το 2004 και 39 εκατ. ευρώ το 2005.

B. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ

1. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας διαθέτει σταθερούς δημοκρατικούς θεσμούς οι οποίοι λειτουργούν ομαλά, εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων τους, και συνεργάζονται μεταξύ τους. Παρά τις επανειλημμένες συστάσεις που έγιναν από το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ (OSCE-ODIHR) μετά τις εκλογές του 2002, στις τοπικές εκλογές του 2005 παρατηρήθηκαν αρκετές σοβαρές παρατυπίες. Η έγκαιρη και κατάλληλη εφαρμογή των συστάσεων του OSCE-ODIHR καθώς και η βούληση των πολιτικών κομμάτων θα έχουν καθοριστική σημασία προκειμένου να εξασφαλιστεί πλήρως ο αδιάβλητος χαρακτήρας των προσεχών βουλευτικών εκλογών. Παρόλο που η αντιπολίτευση συμμετέχει κανονικά στη λειτουργία του πολιτεύματος, ένα κόμμα της αντιπολίτευσης αποφάσισε να μη συμμετέχει στις εργασίες του Κοινοβουλίου, από τον Απρίλιο του 2005.

Η χώρα έχει επιδείξει αποφασιστικότητα σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της συμφωνίας-πλαισίου της Οχρίδας, ενώ η σημαντική πρόοδος που σημειώθηκε μετά το 2001 υπήρξε καθοριστική για την ενίσχυση της σταθερότητας της χώρας. Για να βελτιωθεί περαιτέρω το κλίμα εμπιστοσύνης και να παγιωθούν τα επιτευχθέντα αποτελέσματα, η κυβέρνηση πρέπει να συνεχίσει την αποτελεσματική εφαρμογή της συμφωνίας.

Το κράτος δικαίου εδραιώνεται σταδιακά. Σημαντικές προσπάθειες καταβλήθηκαν μετά την κρίση του 2001 για την αναμόρφωση της αστυνομίας. Ωστόσο, πρέπει ληφθούν περαιτέρω μέτρα για την εδραίωση του κράτους δικαίου σ' όλη την επικράτεια. Μεταξύ των μέτρων αυτών συγκαταλέγεται και η συνέχιση της αναμόρφωσης της αστυνομίας, η οποία έχει καθοριστική σημασία για την αποτελεσματικότερη αστυνόμευση και την πρόληψη μιας πιθανής κλιμάκωσης των επεισοδίων. Πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες ώστε το δικαστικό σύστημα να γίνει πιο ανεξάρτητο και αποτελεσματικό, αρχής γενομένης από την τροποποίηση του συντάγματος σύμφωνα με τις συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η διαφθορά παραμένει σε υψηλά επίπεδα και πλήττει πολλές πτυχές του οικονομικού, κοινωνικού και πολιτικού βίου της χώρας. Κατά συνέπεια, απαιτείται μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα όσον αφορά την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Δεν παρατηρούνται σημαντικά προβλήματα όσον αφορά τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Πραγματοποιήθηκαν ορισμένες συνταγματικές και νομοθετικές αλλαγές για την εξασφάλιση ενός υψηλού επιπέδου προστασίας των δικαιωμάτων των μειονοτήτων. Αυτό που έχει σημασία είναι να συνεχίσουν να εφαρμόζονται με τον δέοντα τρόπο οι νομοθετικές αυτές διατάξεις.

Η χώρα συνεργάζεται πλήρως με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την Πρώην Γιουγκοσλαβία. Έχει κυρώσει μια διμερή συμφωνία περί ασυλίας με τις ΗΠΑ σχετικά με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, η οποία δεν συνάδει με τις σχετικές κατευθυντήριες αρχές της ΕΕ. Η χώρα συμμετέχει ενεργά στην περιφερειακή συνεργασία. Στο συγκεκριμένο τομέα απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες, ιδίως για την επίλυση του προβλήματος του ονόματος με την Ελλάδα, προς το συμφέρον των σχέσεων καλής γειτονίας.

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Στην Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας υπάρχει ευρεία πολιτική συναίνεση σε ό,τι αφορά τα βασικά σημεία της οικονομικής πολιτικής. Έχει επιτευχθεί υψηλός βαθμός μακροοικονομικής σταθερότητας, με χαμηλό πληθωρισμό, ισοσκελισμένη δημοσιονομική θέση και χαμηλό δημόσιο χρέος. Η απελευθέρωση των τιμών και του εμπορίου, καθώς και η ιδιωτικοποίηση, έχουν ολοκληρωθεί σε μεγάλο βαθμό. Ο δημοσιονομικός τομέας εμφανίζεται σταθερός. Το εργατικό δυναμικό τυγχάνει καλής βασικής εκπαίδευσης και οι υποδομές της χώρας στους τομείς των μεταφορών και τηλεπικοινωνιών είναι αρκετά καλές. Η οικονομική ολοκλήρωση με την ΕΕ έχει προχωρήσει ικανοποιητικά.

Ωστόσο, η λειτουργία της οικονομίας της αγοράς παρεμποδίζεται από θεσμικές αδυναμίες, όπως οι χρονοβόρες και περίπλοκες διοικητικές διαδικασίες, οι ελλείψεις στο δικαστικό σύστημα και η ελάχιστη πρόοδος όσον αφορά την κατάρτιση κτηματολογίου και μητρώου ιδιοκτησίας. Κατά συνέπεια, το επιχειρηματικό κλίμα δεν ευνοεί τις επενδύσεις, ιδίως τις άμεσες ξένες επενδύσεις, και την ανάπτυξη. Επιπλέον, η λειτουργία της αγοράς εργασίας και της χρηματαγοράς παρουσιάζει αδυναμίες, γεγονός που εμποδίζει τη μείωση του ιδιαίτερα υψηλού ποσοστού ανεργίας και την παροχή πιστώσεων στις επιχειρήσεις. Οι εγχώριες και ξένες επενδύσεις είναι ανεπαρκείς, με αποτέλεσμα μικρή αύξηση της παραγωγικότητας και επιδείνωση της ανταγωνιστικότητας. Η ύπαρξη μιας εκτεταμένης ανεπίσημης οικονομίας οδηγεί σε σημαντικές οικονομικές στρεβλώσεις. Η διάρθρωση των εξαγωγών ανά προϊόν δεν είναι ισορροπημένη. Συνεπώς, στο παρόν στάδιο, η οικονομία θα είχε τεράστιες δυσκολίες ν' αντεπεξέλθει στις ανταγωνιστικές πιέσεις της ενιαίας αγοράς. Η αντιμετώπιση των

αδυναμιών που εντοπίστηκαν, μέσω διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, αναμένεται ότι θα συμβάλει στην καλύτερη λειτουργία της αγοράς και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

3. ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΜΕΛΟΥΣ

Η ικανότητα της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας να αναλάβει τις υποχρεώσεις του μέλους αξιολογήθηκε σύμφωνα με τους ακόλουθους δείκτες:

- υποχρεώσεις στο πλαίσιο της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης·
- πρόοδος σε σχέση με την υιοθέτηση, εφαρμογή και επιβολή του κεκτημένου.

Αν και η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας σημείωσε πρόοδο στο θέμα της εφαρμογής της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δώσει στην τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται στην εν λόγω συμφωνία.

Η χώρα έχει καταβάλει σημαντικές προσπάθειες για να εναρμονίσει τη νομοθεσία της με το κεκτημένο, ιδίως σε τομείς που συνδέονται με την εσωτερική αγορά και το εμπόριο. Οι προσπάθειες αυτές πρέπει να συνεχιστούν. Ωστόσο, η χώρα αντιμετωπίζει σημαντικές δυσκολίες όσον αφορά την εφαρμογή της νομοθεσίας και, ιδίως, την αποτελεσματική επιβολή της. Η διοικητική και δικαστική ικανότητα παραμένει ανεπαρκής σε πολλούς τομείς και θα πρέπει να ενισχυθεί σημαντικά για να εξασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή του κεκτημένου.

Εφόσον συνεχίσει τις προσπάθειές της, η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας δεν θα έχει σημαντικές δυσκολίες να εφαρμόσει το κεκτημένο, μεσοπρόθεσμα, στους εξής τομείς:

- αλιεία
- οικονομική και νομισματική πολιτική
- στατιστικές
- επιχειρήσεις και βιομηχανική πολιτική
- διευρωπαϊκά δίκτυα
- επιστήμη και έρευνα
- εκπαίδευση και πολιτισμός
- εξωτερικές σχέσεις
- εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας και άμυνας
- διατάξεις οικονομικού και δημοσιονομικού χαρακτήρα.

Η χώρα θα πρέπει να καταβάλει περαιτέρω προσπάθειες για την εναρμόνιση της νομοθεσίας της με το κεκτημένο και για την αποτελεσματική εφαρμογή και επιβολή της, μεσοπρόθεσμα, στους εξής τομείς:

- ελεύθερη κυκλοφορία εργαζομένων
- δικαίωμα εγκατάστασης και ελεύθερη παροχή υπηρεσιών
- ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων
- χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες
- προστασία των καταναλωτών και της υγείας.

Η χώρα θα πρέπει να καταβάλει σημαντικές και συνεχείς προσπάθειες για την εναρμόνιση της νομοθεσίας της με το κεκτημένο και για την αποτελεσματική εφαρμογή και επιβολή της, μεσοπρόθεσμα, στους εξής τομείς:

- δημόσιες συμβάσεις
- εταιρικό δίκαιο

- κοινωνία της πληροφορίας και μέσα ενημέρωσης
- γεωργία και ανάπτυξη της υπαίθρου
- ασφάλεια τροφίμων, κτηνιατρική και φυτοϋγειονομική πολιτική
- πολιτική μεταφορών
- ενέργεια
- φορολογία
- κοινωνική πολιτική και απασχόληση
- περιφερειακή πολιτική και συντονισμός διαρθρωτικών μέσων
- δικαιοσύνη, ελευθερία και ασφάλεια
- τελωνειακή ένωση.

Η χώρα ενδέχεται να μην μπορέσει - εκτός αν εντείνει σε σημαντικό βαθμό τις προσπάθειές της - να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του κεκτημένου, μεσοπρόθεσμα, στους εξής τομείς:

- ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων
- νόμος περί διανοητικής ιδιοκτησίας
- πολιτική ανταγωνισμού
- δημοσιονομικός έλεγχος.

Στον τομέα του περιβάλλοντος θα απαιτηθούν σημαντικές προσπάθειες, κυρίως δε σημαντικές επενδύσεις και ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας για την επιβολή της νομοθεσίας. Η πλήρης συμμόρφωση με το κεκτημένο θα μπορούσε να επιτευχθεί μόνο μακροπρόθεσμα και με αύξηση του επιπέδου των επενδύσεων.

Γ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

- Η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας είναι μια δημοκρατία που λειτουργεί και που διαθέτει σταθερούς θεσμούς οι οποίοι, σε γενικές γραμμές, εγγυώνται το κράτος δικαίου και το σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Το 2001 η χώρα υπέγραψε τη Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης και έκτοτε τηρεί, σε γενικές γραμμές, με ικανοποιητικό τρόπο τις σχετικές υποχρεώσεις της. Η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας έχει εφαρμόσει επιτυχώς το νομοθετικό πρόγραμμα της συμφωνίας-πλαισίου της Οχρίδας, γεγονός που συνέβαλε στη βελτίωση της κατάστασης τόσο στο πολιτικό επίπεδο όσο και στον τομέα της ασφάλειας. Η νομοθεσία αυτή θα πρέπει τώρα να εφαρμοστεί πλήρως. Η χώρα εξακολουθεί να συμμετέχει ενεργά στην περιφερειακή συνεργασία. Η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας πρέπει να καταβάλει επιπλέον προσπάθειες, ιδίως στους τομείς της εκλογικής διαδικασίας, της αναμόρφωσης της αστυνομίας, της δικαστικής μεταρρύθμισης και της καταπολέμησης της διαφθοράς. Λαμβανομένης υπόψης της συνολικής προόδου των μεταρρυθμίσεων, η Επιτροπή θεωρεί ότι η χώρα βρίσκεται σε καλό δρόμο για την εκπλήρωση των πολιτικών κριτηρίων που καθορίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης του 1993 και τη Διαδικασία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης.
- Η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας έχει καταβάλει σημαντικές προσπάθειες για την εγκαθίδρυση μιας λειτουργούσας οικονομίας της αγοράς. Αν και δεν θα ήταν σε θέση να αντιμετωπίσει μεσοπρόθεσμα τις ανταγωνιστικές πιέσεις και τις δυνάμεις της αγοράς στο εσωτερικό της Ένωσης, η χώρα θα μπορέσει να επιτύχει το στόχο αυτό μελλοντικά, αν εφαρμόσει με αποφασιστικότητα την οικονομική μεταρρύθμιση που έχει ξεκινήσει.

- Η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας θα είναι σε θέση να αναλάβει μεσοπρόθεσμα τις περισσότερες από τις υποχρεώσεις του μέλους, υπό την προϋπόθεση ότι θα καταβάλει σημαντικές προσπάθειες για την εναρμόνιση της νομοθεσίας της με το κεκτημένο, και ιδίως για την εξασφάλιση της εφαρμογής και επιβολής της. Η χώρα ενδέχεται να μην μπορέσει - εκτός αν εντείνει σε σημαντικό βαθμό τις προσπάθειές της - να ανταποκριθεί μεσοπρόθεσμα στις απαιτήσεις του κεκτημένου στους τομείς της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, της νομοθεσίας περί διανοητικής ιδιοκτησίας, της πολιτικής ανταγωνισμού και του δημοσιονομικού ελέγχου. Η πλήρης συμμόρφωση με το κεκτημένο στον τομέα του περιβάλλοντος θα μπορούσε να επιτευχθεί μόνο μακροπρόθεσμα και με αύξηση του επιπέδου των επενδύσεων.

Με βάση τα ανωτέρω και λαμβανομένης υπόψη, ιδίως, της σημαντικής προόδου που σημείωσε η χώρα στο θέμα της ολοκλήρωσης του νομοθετικού πλαισίου που προβλεπόταν στη συμφωνία-πλαίσιο της Οχρίδας του 2001, και μετά από τετραετή εφαρμογή της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης (περιλαμβανομένης και της εφαρμογής των συναφών με το εμπόριο διατάξεών της, υπό μορφή ενδιάμεσης συμφωνίας), η Επιτροπή συνιστά στο Συμβούλιο να αναγνωρίσει στην Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας το καθεστώς της υποψήφιας χώρας. Το καθεστώς αυτό αποτελεί πολιτική αναγνώριση μιας στενότερης σχέσης μεταξύ της ΕΕ και της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας στην πορεία της χώρας αυτής προς την προσχώρηση.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι θα πρέπει ν'αρχίσουν οι διαπραγματεύσεις με την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας για την προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μόλις η χώρα θα έχει επιτύχει έναν ικανοποιητικό βαθμό εκπλήρωσης των κριτηρίων προσχώρησης.

Η παρούσα γνώμη συνοδεύεται από σχέδιο ευρωπαϊκής εταιρικής σχέσης για την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, όπου επισημαίνονται οι στόχοι προτεραιότητας τους οποίους η χώρα πρέπει να επιτύχει στο πλαίσιο της προετοιμασίας της για την έναρξη των διαπραγματεύσεων. Η ΕΕ θα συνεχίσει να παρακολουθεί ανελλιπώς την πρόοδο των πολιτικών μεταρρυθμίσεων. Η Επιτροπή θα υποβάλει, πριν από το τέλος του 2006, έκθεση προς το Συμβούλιο σχετικά με τη σημειωθείσα πρόοδο εκ μέρους της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας.